

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СИСТЕМІ СУЧАСНИХ СОЦАЛЕКТІВ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

підготовки ***БАКАЛАВРА***

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Молодіжний сленг у системі сучасних соціолектів польської мови» підготовки бакалавра.

Розробники:

Касянчук Н. М., асистент кафедри полоністики і перекладу;

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу протокол №1 від 27 серпня 2021 року.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'С. В. Сухарева', is centered within a light gray rectangular box.

Завідувач кафедри:

(проф. Сухарева С. В.)

© Касянчук Н. М., 2021 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів / 150 / 5		Рік навчання 3-й
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 44 год.
		Практичні 28 год. Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 68 год.
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання польська, українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Касянчук Наталія Миколаївна
 Асистент кафедри полоністики і перекладу
 Контактна інформація: +380674573702, kasianchuk.nataliya@vnu.edu.ua,
 Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Під час вивчення курсу здобувачі освіти ознайомляться з питаннями дослідження різновидів соціолектів польської мови. На заняттях будуть обговорюватися такі питання, як вплив культурних факторів на формування соціолектів, місце молодіжного сленгу та соціолектів серед інших мовних варіантів, а також функції цих різновидів у соціальних контактах.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є ознайомлення з молодіжним сленгом польської мови, формування у здобувачів освіти навичок аналізу такого типу лексичних одиниць і їх вживання в текстах усного мовлення та на письмі.

Основні завдання курсу: визначити місце соціолектів серед інших мовних варіантів, вміти відрізнити поняття «соціолект, професійна лексика, жаргон, аргі, мова субкультури», проаналізувати різні класифікації соціолектів польської мови та критерії їх виокремлення, простежити механізми формування молодіжного сленгу польської мови, охарактеризувати основні тенденції розвитку молодіжного сленгу та його вплив на польську літературну мову.

3. Результати навчання (компетентності)

1. Інтегральна компетентність

ІК: *Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.*

2. Загальні компетентності:

ЗК-1: *Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.*

ЗК-2: *Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.*

ЗК-3: *Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.*

ЗК-4: *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*

ЗК-5: *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*

ЗК-6: *Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в галузі знань.*

3. Фахові компетентності:

ФК-1: *Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.*

ФК-2: *Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.*

ФК-3: *Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови і літератури.*

ФК-4: *Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.*

ФК-5: *Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.*

ФК-6: *Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.*

4. Програмні результати навчання:

ПРН-1: *Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.*

ПРН-2: *Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.*

ПРН-3: *Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.*

ПРН-4: Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-5: Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-6: Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/бал
Змістовий модуль 1. Wprowadzenie do tematyki badań nad socjolektami						
Temat 1. Miejsce socjolektów wśród innych wariantów języka.	16	4	2	8	2	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Temat 2. Terminy używane w odniesieniu do społecznych odmian języka (socjolekt, profesjolekt, slang, żargon, gwara środowiskowa, język środowiskowy, język subkultury i in.).	17	4	2	10	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Temat 3. Klasyfikacje środowiskowych odmian polszczyzny (różne propozycje typologiczne, m.in. S. Grabiasa, D. Buttlerowej, H. Satkiewicz, T. Piekota i E. Kołodziejek).	21	6	4	10	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Temat 4. Podstawowe kategorie socjolektalne (zawodowość, tajność, ekspresywność).	22	6	4	10	2	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Види підсумкового контролю						МК1, 30
Разом за модулем 1	76	20	12	38	6	50
Змістовий модуль 2. Językowa struktura socjolektu a slangu młodzieżowego						
Temat 5. Jak powstaje socjolekt – mechanizmy kształtowania się leksyki środowiskowej (młodzieżowej).	16	6	4	5	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5

Temat 6. Leksyka wyodrębniająca (swoista) a leksyka utożsamiająca (wspólnoodmianowa) slangu młodzieżowego.	21	6	4	10	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Temat 7. Tematyczna struktura slangu młodzieżowego.	21	6	4	10	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Temat 8. Oddziaływanie slangu na słownictwo ogólnopolskie oraz język literacki.	16	6	4	5	1	ДС, ДБ, Р, РЗ, 5
Види підсумкового контролю						МК2, 30
Разом за модулем 2	74	24	16	30	4	50
Всього годин/ Балів	150	44	28	68	10	100

Форма контролю*: ДС - дискусія, ДБ - дебати, Т - тести, ТР - тренінг, РЗ/К - розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС - індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ - робота в малих групах, МКР/КР - модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р - реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

Таблиця 3

1.	Підготувати наукову розвідку «Dawne i współczesne środowiskowe odmiany polszczyzny».
2.	Підготувати презентацію «Socjolekty zanikające, rozwijające się i nowo powstające».
3.	Переглянути https://www.youtube.com/watch?v=XR7OkrL1lc
4.	Опрацювати статтю , виписати чинники, що впливали на зміну сленгу під час пандемії COVID 19. https://parenting.pl/slang-mlodziezowy-jak-zmienila-go-edukacja-zdalna
5.	Користуючись інтернет-ресурсами, укласти словничок «Slang młodzieżowy z e-szkoły» (25-30 термінів).
6.	Написати текстове повідомлення другу (150 символів) послуговуючись молодіжним сленгом.
7.	Записати відео-повідомлення мамі (2 хвилини) послуговуючись молодіжним сленгом. Пояснити можливі проблеми при комунікації.
8.	Провести лексикографічний аналіз онлайн-словника молодіжного сленгу. https://www.miejski.pl
9.	Провести лексикографічний аналіз онлайн-словника молодіжного сленгу. https://www.slangu.pl
10.	Укласти двомовний (польсько-український) мінісловник (50 термінів)

VI. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ Й ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ:

Для виконання завдань з циклу «Самостійна робота» необхідно:

- повторити теоретичний матеріал, котрий опрацьовували здобувачі разом з викладачем на практичних заняттях з курсу;
- при виконанні завдань обов'язково дотримуватись засад доброчесності: подавати лише перевірений ілюстративний матеріал, правильні бібліографічні відомості, зазначати ресурси, котрі Ви використовуєте;
- презентація повинна містити не менше 20 слайдів, відповідати темі, містити ілюстрації, графіки, схеми і под.;
- практичні завдання можна оформляти у друкованій формі або написаній від руки, якщо інше не зазначено у завданні.

VII. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Здобувач повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та своїх колег, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення модульних робіт, заліків, екзаменів і под.

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання: усі завдання, передбачені у силабусі, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, то повинен представити самостійно виконані завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчий бал.

*Під час вивчення курсу визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, котрі за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів можна переглянути [за посиланням](#).

Політика щодо академічної доброчесності: середовище на практичних заняттях є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Списування під час модульних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних гаджетів).

Підсумковий контроль успішності здобувача освіти – залік. Залік виставляється за умови, якщо здобувач освіти виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач освіти може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється відповідно до шкали оцінювання.

Таблиця 4

Поточний контроль (макс = 40 балів)								Підсумковий контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
								Модуль 2.		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				МК1	МК2	100
Т. 1	Т.2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	30	30	
5	5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 243 с.
2. Миколенко Т. Соціальні діалекти української мови. Міський сленг: навчально-методичний посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. 2-е вид., перероб. та доповн. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2016. 61 с.
3. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: соціальна диференціація української мови. Київ: Критика, 2005. 324 с.
4. Ставицька Л. О. Короткий словник жаргонної лексики української мови: містить понад 3200 слів і 650 стійких словосполучень. Київ: Критика, 2003. 334 с.
5. 1. Dunaj B., Między integracją a dyferencją – o rozwoju najnowszej polszczyzny [w:] Współczesna polszczyzna. Stan, perspektywy, zagrożenia, red. Zofia Cygal-Krupa. Kraków: Tarnów 2008.
6. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych. Lublin, 1997.
7. Jendrzek A., Pastwa J.. Słownik gwary młodzieżowej. Toruń: Literat, 2006.
8. Kołodziejek E., Człowiek i świat w języku subkultur. Szczecin 2005.
9. Kołodziejek E., Społeczne i kulturowe uwarunkowania współczesnych odmian

- zawodowych [w:] M. Milewska-Stawiany, E. Rogowska-Cybulska (red.), Polskie języki. O językach zawodowych i środowiskowych. Gdańsk, 2010.
10. Markowski A., Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny, t. I, Wrocław 1992.
 11. Ożóg K., Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia. Rzeszów, 2001.
 12. Pędzich B., Socjolekty wczoraj i dziś. Wpływ przemian społeczno-kulturowych przełomu XX i XXI w. na rozwój środowiskowych odmian języka [w:] Język (w) transformacji – transformacja w języku, red. nauk. A. Frączek i A. Just. Warszawa, 2019.
 13. Piekot T., Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do analizy socjolektu. Wałbrzych, 2008.
 14. Satkiewicz H., Norma polszczyzny ogólnej a języki subkultur [w:] „Język a Kultura”, t. 10.: Języki subkultur, red. J. Anusiewicz, B. Siciński. Wrocław, 1994.
 15. Zgólkowa H., Język subkultur młodzieżowych [w:] Polszczyzna 2000. Orędzie o stanie języka na przełomie tysiącleci, red. W. Pisarek. Kraków, 1999.

Интернет-ресурси

<https://www.miejski.pl>

<https://www.slangu.pl>

<https://obserwatoriumjezykowe.uw.edu.pl/czym-jest-sloownik-neologizmow-polskich/>

https://pl.wiktionary.org/wiki/Indeks:Polski_-_Gwara_uczniowska

<https://dobryslownik.pl>

<https://nadwyraz.com/blog/>